

Spørgetid

23/7389 Åben Sag

Sagsgang

KB

Sagsfremstilling

Der er spørgetid i forbindelse med Kommunalbestyrelsens møder, der indebærer en mulighed for at borgere kan stille spørgsmål til Kommunalbestyrelsen. Rammerne for spørgetiden følger af Norddjurs Kommunes retningslinjer for spørgetid, der er vedtaget af Kommunalbestyrelsen.

Ifølge retningslinjerne skal spørgsmål vedrøre kommunale opgaver og generelle forhold med interesse for kommunens borgere.

Der kan ikke stilles spørgsmål til sager, der behandles for lukkede døre og heller ikke til sager, som er optaget på dagsordenen for det pågældende møde i Kommunalbestyrelsen.

Spørgsmål behandles ved mødets start, og spørgeren skal være til stede ved besvarelsen. Spørgetiden kan maksimalt have en varighed på op til 30 min.

Spørgsmål besvares af borgmesteren eller af det medlem, som borgmesteren udpeger til at besvare spørgsmålet. Der svares på Kommunalbestyrelsens vegne.

Spørgetiden ledes af borgmesteren, og borgmesteren har kompetence til at afgøre tvivlsspørgsmål og fortolkning af retningslinjerne.

Forvaltningen har modtaget to henvendelser med spørgsmål til spørgetid fra henholdsvis Niels Holm Larsen og Lene Lyder Andersen.

Spørgsmål fra Niels Holm Larsen, Ålsrodevej 105, 8500 Grenaa:**”Spørgsmål 1**

Ifølge høringsvar fra Energinet, som jeg har modtaget i april 2022, fremgår det, at der skal

etableres en forbindelse til transformatorstationen i Mesballe. Dette omfatter en kabellægning til Mesballe og en opsætning af en 150 kV station i Nødager.

1. Hvilke planer er der for at være klar til at få den producerede strøm transporteret til det offentlige el-net på det tidspunkt, hvor det påtænkte solcelleanlæg vil kunne være klar til at producere?

2. Har Norddjurs eller Syddjurs Kommune en informationsproces i gang over for borgerne i Nødager, så de er gjort bekendt med disse planer?

3. Hvor kan jeg læse en nærmere beskrivelse af ledningsarbejdet?

Spørgsmål 2

I Miljøredegørelse 2. udkast 07. oktober 2021 er det på s. 83 næstsidste afsnit anført, at "...step up transformatoren placeres inden for feltet, som fremgår af fig. 2.5..."

I Miljøredegørelse april 2023 er denne placering gentaget på s. 30

"...step up transformatoren placeres inden for feltet, som fremgår af fig. 2.5..." (se side 31.)

Kommunens forvaltning har i 2021 til dette knyttet følgende kommentar:

Kommentar (RHK65): I forhold til de visuelle påvirkninger er det Norddjurs Kommunes umiddelbare vurdering, at påvirkningen af en transformerstation vil være mindst hvis den placeres tæt på Kejsegården lige som andre driftsbygninger. Hvis det giver tekniske udfordringer så skal dette beskrives i teksten. Begge alternativer skal beskrives.

Hvor kan man læse de to beskrivelser?

Ligeledes mangler der, så vidt jeg kan se visualiseringer af de to placeringer.

Hvad er begrundelsen for, at det i projektbeskrivelsen skrives at transformatoren, som jo må betragtes som et industrianlæg, tænkes placeret midt i naturen og ikke i forbindelse med ejendommens øvrige erhvervsbygninger?

Som det ser ud på oversigtskortet over anlægget (Bilag 11.5 fra KB møde den 20. juni 23), vil transformatoren blive placeret nærmere ved de to nærmeste naboer end ved ansøgerens ejendom.

Finder kommunalbestyrelsens medlemmer det rimeligt at påføre naboerne en sådan placering?

Vil kommunalpolitikere gøre noget for at ændre placeringen og derved beskytte naboerne?

Spørgsmål 3

En række naboer med en min. afstand på 200-300 m til ”Erhvervspark Vandel advarer i en historie i TVSyd den 28.07.23 evt. kommende naboer til solcelleanlæg om stærke støjgener.

<https://www.tvsyd.dk/vejle/hoer-lyden-fra-solcellepark-her>

- Blæsestøj fra transformer, når den køler.
- Inverter støj
- Lavfrekvent brummende støj 24/7.

De lange, flade bølger bevæger sig langt omkring og forplanter sig i de omkringliggende huse.

(Citat Mike Damkjær, nabo til Erhvervspark Vandel.)

1.Hvordan vil Kommunalpolitikere i Norddjurs Kommune sikre, at naboer ikke vil

blive generet af solcelleanlæggets samlede støjpåvirkning fra step-up transformer, fordelingstransformere, transformerkiosker, trackersystem og inverttere samt lavfrekvent støj?

2. Vil Norrdjurs Kommune, i fald borgerne i Ålsrode og omegn kommer i samme situation som i Vandel, bidrage med at få fundet støjkilderne og få afhjulpet generne?"

Spørgsmål fra Lene Lyder Andersen, Ålsrode 23, 8500 Grenaa:

"Miljøreddegørelse: Interessekonflikt og troværdighed

Solcelleanlægsvirksomheden European Energy (som vil udvikle, bygge og drive Solcelleanlæg Kejsegården) har finansieret en miljøreddegørelse (såkaldt Vurdering af Virkninger på Miljøet, VVM) udarbejdet af Planenergi (Rådgiver) og Jan Drachmann Consult (Naturforhold). Baseret på denne VVM har forvaltningen i Byg og Miljø i Norrdjurs Kommune formuleret et "Udkast til afgørelse om tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 til etablering af solcelleanlæg ved Kejsegården"

1. Finder kommunalpolitikere i Norrdjurs Kommune, at en miljøreddegørelse finansieret af European Energy, danner et tilstrækkeligt, troværdigt og retvisende grundlag til at træffe beslutning om den miljømæssige indvirkning af Solcelleanlæg Kejsegården på?

Miljøreddegørelse: Natura 2000-områder, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne og den generelle beskyttelse af visse arter på lovens bilag IV

I Danmark er såkaldte Natura 2000-områder blevet udpeget for at beskytte en række truede, sårbare eller karakteristiske dyr, fugle, planter og naturtyper. I den forbindelse har Miljøstyrelsen og Miljøministeriet opstillet en række direktiver som bl.a. betyder, at planer eller projekter ikke må medføre en væsentlig negativ påvirkning af bevaringsstatus for arter (bilag IV) og naturtyper på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag.

Citat: ”I sager om tilladelser, planlægning m.m. er det myndighedernes ansvar at sikre, at en sag afgøres på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.” (Kilde: Miljøstyrelsen, Naturplejeguiden, bilag IV arter)

Citat: ”Når kommunerne i forbindelse med vurderingen af planer, projekter og andre tilladelser m.m. foretager undersøgelser af bilag IV-arters forekomster, skal det ske efter standardiserede metoder. Det skal samtidig sikres, at undersøgelserne finder sted på de tidspunkter, hvor der er stor sandsynlighed for at konstatere arten, hvis den forekommer i området.” (Kilde: Miljøstyrelsen, Naturplejeguiden, bilag IV arter)

Miljøredegørelsen fra Planenergi er udarbejdet på baggrund af offentligt tilgængelige databaser samt én enkelt feltundersøgelse (af uspecificeret varighed og omfang) foretaget i det tidlige forår 2021.

Citat: ”Vurderingsgrundlaget baserer sig på data fra Danmarks Miljøportal, Danmarks Naturdata, Naturbasen og Dansk Ornitologisk Forenings artsdatabase (Dofbasen).” (Kilde: Miljøredegørelsen, s. 46)

Citat: ”Derudover er disse informationer suppleret med data fra en feltundersøgelse gennemført den 25. marts 2021.” (Kilde: Miljøredegørelsen, s. 46)

Citat: ”En feltundersøgelse af eks. spidssnudet frø, stor vandsalamander og andre padder skal ske tidlig sommer, inden de går på land.” (Kilde: Erik Aude, Habitat Vision, Hornslet)

2. Vil kommunalpolitikere i Norddjurs Kommune give en §25 tilladelse på baggrund af en miljøredegørelse baseret udelukkende på offentligt tilgængelige databaser samt én enkelt feltundersøgelse af uspecificeret varighed og omfang?

Af miljøredegørelsen fremgår det at:

Citat: ”I det sydvestlige hjørne af plan- og projektområdet ligger der en §3-mose, som grænser helt op til området. Derudover ligger der ti §3-beskyttede søer inden for en afstand af 350 m fra plan- og

projektområdet, samt en fersk eng 140 meter fra plan- og projektområdet (se Figur 5.2). Miljøredegørelse.” (Kilde: Miljøredegørelsen side 60)

Citat: ”Alle danske flagermusarter er på bilag IV, og ni arter kendes fra lokalområdet omkring Kejsegården, hvor solcelleanlægget ønskes opstillet /2/. De levende hegn og større træer, som findes i og omkring plan- og projektområdet, forventes at være egnede fourageringsområder for flagermus. Der kan yngle eller raste flagermus i træer med hulheder i plan- og projektområdet, da der findes flere ældre træer med sprækker og huller i området.” (Kilde: Miljøredegørelsen side 53/54)

Citat: ”Flagermus, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø er bilag IV-arter, som forventes at kunne forekomme i eller nær plan- og projektområdet ved Kejsegården. ” (Kilde: Miljøredegørelsen s. 54)

Citat: ”De eneste bilag IV-arter, som potentielt forekommer i eller nær plan- og projektområdet, er vand-, frynse-, dværg-, trolde-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus, samt de tre paddearter stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø (se Tabel 5.3). ” (Kilde: Miljøredegørelsen s. 59)

Citat: ”Stabilgrus til vejene forventes at svare til omkring 50 vognlæs (regnet efter maksimal tilladelig vægt på 40 tons).” (Kilde: Miljøredegørelsen s. 36)

Citat: ”Der er ikke gennemført konkrete beregninger af støjpåvirkning for det konkrete projekt.” (Kilde: Miljøredegørelsen side 91)

Citat: ”I modelsimuleringen af anlægget i drift beregnes den samlede støjpåvirkning fra i alt 3.780 stk. trackerenheder med en kildestøj på 49,3 dB(A), 270 stk. inverterer med en kildestøj på 65 dB(A), 25 stk. transformerkiosker med en kildestøj på 60 dB(A) og 1 stk. step-up transformer med en kildestyrke på 90 dB(A).” (Kilde: Miljøredegørelsen side 91)

3. Finder kommunalpolitikerne i Norddjurs Kommune miljøredegørelsens undersøgelse af plan- og projektområdets konsekvenser for fugle, pattedyr samt områdets potentiale som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, herunder særligt padde og flagermus (Hvordan

reagerer f.eks. flagermus på høj- og lavfrekvent støj? Og kan padder og frøer bevæge sig mellem vandhuller over stabilgrus?), tilstrækkelig og retvisende?

Klima- og miljøpåvirkning

Solceller markedsføres som grønne og miljøvenlige teknologier, men der er en lang række miljømæssige udfordringer forbundet med produktion af solcelleanlæg.

Projektarealet for Solcelleanlæg Kejsegaarden er udlagt som ”Område med særlige drikkevandsinteresser” og ”Følsom indvindingsområde” (Kilde: Miljøstyrelsen, statslig grundvandskortlægning, link herunder)

<https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=grundvand>

Norddjurs Kommune har i Kommuneplanen retningslinjer på området (link herunder).

<https://kommuneplan.norddjurs.dk/temaer/vand/grundvand-og-drikkevand/>

I den forbindelse er det omfattende brug af miljøforurenende og giftige materialer såsom tungmetaller (bly og cadmium) og fluorholdige kemiske forbindelser (PFAS) i silicium-solceller yderst problematisk.

De giftige tungmetaller bly og cadmium bruges stadig i en stor del af silicium-solceller. (Kilde: International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITRPV), link herunder)

<https://pv-manufacturing.org/wp-content/uploads/2019/03/ITRPV-2019.pdf>

Citat: ”Den bagsidefolie, der beskytter mod vejr og vind, består ofte af en fluorstofbaseret plasttype, der gør, at de hverken kan afbrændes eller genanvendes.” (Kilde: Ingeniøren 19.08.21, link herunder)

Citat: ”Fluorpolymerer indeholder kulstof-fluorforbindelser også kaldet fluorstoffer, som dækker over tusindvis af forskellige kemiske stoffer. På grund af deres meget stærke kulstof-fluorforbindelser nedbrydes de stort set ikke og kaldes derfor også for evighedskemikalier.” (Kilde: Ingeniøren 19.08.21, link herunder)

Citat: ”Hvis fluorstoffer slipper ud i miljøet, kan de ophobe sig gennem fødekæden og i menneskers blod, lever og lunger samt andre organer. Her kan de medføre en række sundhedsskadelige effekter, og nogle af stofferne er påvist kræftfremkaldende og hormonforstyrrende. (Kilde: Ingeniøren 19.08.21, link herunder)

<https://ing.dk/artikel/advarsel-solcelle-bagsider-vil-ophobe-sig-kan-hverken-genanvendes-eller-braendes>

Artiklen kan også findes her:

<https://www.sdu.dk/-/media/files/voresverdensmaal/sdg-collab/advarsel+solcelle+bagsider+vil+ophobe+sig.pdf>

Citat: ”PFAS er såkaldte evighedskemikalier, som er meget lang tid om at nedbrydes. Og de er miljøskadelige og skadelige for mennesker, hvor de blandt andet ophobes i vores blod, lever og nyrer og kan blandt andet give øget risiko for kræft og fosterskader.” (Kilde: Danmarks Naturfredningsforening, link herunder)

Citat: ”Ifølge data, som Danmarks Naturfredningsforening har trukket ud af drikkevandsbasen Jupiter hos Danmarks Geologiske Institut, er der allerede i dag tre almene vandværker, som udleder vand med perflourerede stoffer over grænseværdien til borgerne.” (Kilde: Danmarks Naturfredningsforening, link herunder)

https://www.dn.dk/vi-arbejder-for/pfas/?utm_term=&utm_campaign=&utm_source=adwords&utm_medium=ppc&hsa_acc=6109069424&hsa_cam=15926421117&hsa_grp=135412223474&hsa_ad=575793031663&hsa_src=g&hsa_tgt=dsa-19959388920&hsa_kw=&hsa_mt=&hsa_net=adwords&hsa_ver=3&gclid=Cj0KCQjwuNemBhCBARIsADp74QQ9tmlyU8ZMiamomQrr4jmAoO36ZVvurGOgaEy2D8Utz_dAVwBuQUcaAqymEALw_wcB

4. Hvordan vil kommunalpolitikere i Norrdjurs Kommune sikre, (ifald ”Solcelleanlæg Kejsegården” realiseres) at det følsomme naturområde ved og omkring solcelleanlægget ikke forurenes med tungmetaller og PFAS?

Produktionsuafhængighed og genanvendelse

Som følge af energikrisen og de verdenspolitiske usikkerheder, forårsaget af krigen i Ukraine, har EU-kommissionen og flere solcelleproducenter intention om at få produktionen af solcellepaneler tilbage til EU i løbet af to år. I den forbindelse er det en prioritet at sikre klimavenlig produktion af solcellepaneler.

Citat: ”EU importerer i øjeblikket de fleste af de solenergiprodukter, den installerer: 8 mia. EUR i solcellepaneler i 2020, heraf 75 % fra et enkelt land 37. I mellemtiden finder kun en lille del af den globale produktion sted i EU. Denne koncentration af udbuddet mindsker EU's modstandsdygtighed i tilfælde af globale eller landespecifikke begivenheder. En udvidelse af EU's værdikæde for solenergi, navnlig i fremstillingsfasen, på baggrund af dens dynamiske innovation og konkurrenceprægede marked vil styrke sektorens modstandsdygtighed og samtidig skabe arbejdspladser og merværdi. Desuden vil EU gøre en indsats for at sikre, at solenergiprodukterne er bæredygtige og lever op til de standarder, som EU's forbrugere kræver.” (Kilde: EU's strategi for solenergi, link herunder)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022DC0221&from=EN>

Estimater for solcelleaffald fra Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi (IRENA) viser, at man på verdensplan i 2050 kan stå med 78 millioner ton affald fra solceller.” (Kilde: IRENA, link herunder)

<https://www.irena.org/publications/2016/Jun/End-of-life-management-Solar-Photovoltaic-Panels>

Citat: ”Affaldet (Solcellematerialer, red.) er måske ikke et problem, der er så stort lige nu, men det vokser eksponentielt og kan blive et miljøproblem i fremtiden, så vi skal allerede nu se på, hvad der kan opstå af udfordringer i fremtiden.” (Kilde: Lykke Margot Ricard, Lektor, Syddansk Universitet, link herunder)

<https://videnskab.dk/teknologi/forsker-om-fremtidens-solceller-forbyd-bly-og-goer-solcellerne-lettere-at-genanvende/>

5. Vil kommunalpolitikere i Norrdjurs Kommune stille krav om, at European Energy anvender klimavenlige solcellepaneler produceret i Europa?

6. Vil kommunalpolitikere i Norrdjurs Kommune stille krav om, at European Energy sørger for miljøbevidst bortskaffelse/genanvendelse af de opstillede solcellepaneler?

Landskab og visualisering

Projektområdet er beliggende midt imellem og nært to områder (Ålsrode Udskiftningslandskab og Katholm Herregårdslandskab), som af kommunen er udpeget som bevaringsværdige landskaber, der skal beskyttes/bevares. (Kilde: Norrdjurs Kommune, link herunder)

Citat: ”Dette bevaringsniveau omfatter de særligt karakteristiske områder, områder med særlige visuelle oplevelsesmuligheder og størstedelen af kystforlandet i Norrdjurs.” (Kilde: Norrdjurs Kommune, link herunder)

<https://kommuneplan.norrdjurs.dk/temaer/natur-og-landskab/landskab/bevaringsvaerdige-landskaber/>

På Norrdjurs kommunes hjemmeside står der bl.a. følgende retningslinjer for bevaringsværdige landskaber:

Citat: ”Beskyttelse af oplevelsen af de bevaringsværdige landskabsværdier vil som udgangspunkt veje tungere end benyttelseshensyn.” (Kilde: Norrdjurs Kommune, link herunder)

Citat: ”Der kan som udgangspunkt ikke opføres byggeri, tekniske anlæg eller rejses skov, der kan forringe området naturmæssige, kulturhistoriske eller rekreative landskabsværdier.” (Kilde: Norrdjurs Kommune, link herunder)

<https://kommuneplan.norrdjurs.dk/temaer/natur-og-landskab/landskab/bevaringsvaerdige-landskaber/>

I Norddjurs kommunes karakterisering af Ålrsode er landsbyen beskrevet som følger:

Citat: ”Byen ligger tæt på de store skov- og kystområder ved Katholm Gods.” (Kilde: Norddjurs Kommune, link herunder)

Citat: ”Byens beliggenhed i en dal er markant, idet byformen nøje er tilpasset dalens topografi. Byens hovedgade følger dalbunden, mens gårdene ligger på dalsiderne, hvor de sammen med de bagvedliggende dalskråninger danner et karakteristisk byrum med landskabeligt præg.” (Kilde: Norddjurs Kommune, link herunder)

Citat: ”Ålrsode er byzone og er i den gældende kommuneplan udlagt som boligområde. Det betyder, at der kun kan udøves erhverv, som ikke giver genevirkninger i forhold til omgivelserne.” (Kilde: Norddjurs Kommune, link herunder)

<https://kommuneplan.norddjurs.dk/temaer/byer-og-landsbyer/bybaand-syd/aalsrode/>

Det industrielle solcelleanlæg på 136 hektar ved Kejsegaarden vil (hvis godkendt) delvist blive opført på dalskråningerne i det unikke herregårdslandskab ved den kystnære landsby Ålrsode som nabo til to bevaringsværdige landskaber (Ålrsode Udskiftningslandskab og Katholm Herregårdslandskab).

7. Synes kommunalpolitikerne i Norddjurs Kommune, at bevaring af de unikke kulturlandskaber og landsbysamfund i kommunen vægter lavere end industriel udvikling?

I høringsperioden i foroffentlighedsfasen har borgere i området ønsket et yderligere antal visualiseringspunkter. De mener, at de nuværende visualiseringsbilleder er misvisende og nedtoner projektets faktiske synlighed i dallandskabet med niveauforskelle fra kote 15 til 50. Dette er ikke blevet imødekommet i miljøredegørelsen.

8. Finder kommunalpolitikerne i Norddjurs Kommune, at visualiseringerne i miljøredegørelsen giver et dækkende indtryk af konsekvenserne af det samlede

solcelleprojekt i landskabet – og dermed et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag? (Se f.eks. Miljøredegørelsen, Appendiks II, side 7-10 fotopunkt 2)

9. Agter kommunalpolitikere i Norrdjurs Kommune at imødekomme lokalbefolkningens ønske og kræve yderligere visualiseringer?

Lydhørhed fra lokalpolitikere

Den 20. August 2020 afleverede borgergruppen ”Solcellepark Kejsegården – NEJ TAK” 251 underskrifter fra myndige og direkte berørte borgere imod projektet til daværende Borgmester Jan Petersen

Den 11. August 2023 blev 256 underskrifter fra områdets beboere + 93 online underskrifter imod projektet afleveret til Borgmester Kasper Bjerregaard.

I forbindelse med ”Foroffentlighedsfase til tillæg til kommuneplan samt miljøredegørelse for projektet og plangrundlaget” d. 19. november til 20. december 2020 modtog Norrdjurs Kommune 34 indsigelser imod Solcelleanlæg Kejsegården. (Kilde: aktindsigt Norrdjurs Kommune)

10. Er kommunalpolitikere i Norrdjurs kommune bevidste om lokalbefolkningens massive modstand imod opførelsen af industrianlægget, og at den fortsat er intakt?

11. Vil kommunalpolitikere i Norrdjurs Kommune tage vi berørte borgeres bekymringer vedr. Solcelleanlæg Kejsegården alvorligt og grundigt gennemlæse alle vores høringssvar?”

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 22-08-2023

Spørgsmålene blev besvaret. Der sendes skriftligt svar til spørgerne inden 8 dage.

Bilag: